

Bóg Biblii i pojęcie Trójcy

Wiele kościołów chrześcijańskich uważa, że Jezus Chrystus jest Bogiem. A jak jest naprawdę? Co mówi Biblia o Bogu i jak interpretować słowa, które głoszą, że Boga nikt nigdy nie widział (J 1.18; 1 J 4.12; 1 Tm 6. 16)?

Biblijna odpowiedź na to pytanie jest następująca: istnieje tylko jeden Bóg w absolutnym tego słowa znaczeniu. Mówi o tym zarówno słynne wyznanie Szema Israel, czyli „*Śłuchaj, Izraelu! Pan [Jahwe] jest Bogiem naszym, Pan jedynie!*” (Pwt 6.4), jak i wiele innych tekstów Biblii hebrajskiej, takich, jak chociażby:

„*Jam jest [JHWH], Bóg twój, który cię wyprowadził z ziemi egipskiej, z domu niewoli. Nie będziesz miał innych bogów obok mnie*” (Wj 20.2-3).

„*Niech wiedzą, że Ty jedynie, który masz imię Jahwe, Jesteś Najwyższym ponad całym światem*” (Ps 83.19);

„*Ja jestem Pan [Jahwe] i nie ma innego, oprócz mnie nie ma Boga*” (Iz 45.5);

„*Bo Ja, [JHWH] jestem twoim Bogiem, od wyjścia z ziemi egipskiej, a Boga oprócz mnie nie powinieneś znać i poza mną nie ma zbawienia*” (Oz 13.4).

Powyższe świadectwo Pism hebrajskich potwierdza również Nowy Testament. Jezus podkreślał przecież, że wiara w „*jedynego prawdziwego Boga*” (J 17.3) jest pierwszym i największym przykazaniem (por. Mk 12.29; Mt 22.38). On i Jego uczniowie wierzyli zatem, „*że nie ma żadnego innego Boga, oprócz Jednego*”. Mówili: „*Bo chociaż nawet są tak zwani bogowie, czy to na niebie, czy na ziemi, i dlatego jest wielu bogów i panów, wszakże dla nas istnieje tylko jeden Bóg Ojciec, z którego pochodzi wszystko*” (1 Kor 8.4-6). Żydzi byli zatem wierni biblijnemu monoteizmowi, podobnie jak i Jezus, który wyraźnie podkreślał swoją zależność od Boga. Kiedy zaś niektórzy Żydzi zarzucili Mu, że przypisuje sobie prerogatywy należne jedynie Bogu oraz że rości sobie prawo do pozycji równej Bogu (por. J 5.18), Jezus wyraźnie zaprzeczył tym oskarżeniom i powiedział: „*Nie może Syn sam od siebie nic zrobić,*

tylko to, co widzi, że Ojciec czyni” (J 5.19, por. Mt 20.23; 24.36), bo „*Ojciec większy jest niż Ja*” (J 14.28). Przy innej okazji wyraźnie i jednoznacznie podkreślił, że Ojciec jest „*jedynym prawdziwym Bogiem*” (J 17.3). Potwierdził to również po swoim zmartwychwstaniu, kiedy powiedział: „*Wstępuję do Ojca mego i Ojca waszego, do Boga mego i Boga waszego*” (J 20.17).

Identyczne stanowisko zajmował również ap. Paweł, który nie tylko rozróżniał pomiędzy Bogiem a Jezusem, ale również podkreślał, że Bóg jest Głową (1 Kor 11.3) i Bogiem Chrystusa (Ef 1.3), który pozostanie poddany swemu Bogu przez całą wieczność (1 Kor 15.27-28). „*Albowiem jeden jest Bóg, jeden też pośrednik między Bogiem a ludźmi, człowiek Chrystus Jezus*” (1 Tm 2.5).

Takie zatem jest świadectwo całej Biblii, która głosi, że jest tylko jeden Bóg – Jahwe – który ostatecznie będzie królem całej ziemi (por. Za 14.9; Iz 43.11; Oz 13.4).

Czy Biblia nie utożsamia jednak Jezusa Chrystusa z Bogiem?

Przeciwnie. Począwszy od Pięcioksięgu, Biblia wyraźnie uczy, że zapowiadany Mesjasz jest kimś innym niż Bóg Jahwe. Na przykład Mojżesz mówił o nim jako o **proroku Jahwe** (Pwt 18.15-19). W Księdze Izajasza natomiast przedstawiony został **jako sługa Jahwe**:

„*Oto sługa mój, którego popieram, mój wybrany, którego ukochała moja dusza. Natchnąłem go moim duchem, aby nadał narodom prawo (...). Ja, Pan [Jahwe], powołałem cię w sprawiedliwości i ująłem cię za rękę, strzegę cię i uczynię cię pośrednikiem przymierza z ludem, światłością dla narodów, abyś otworzył ślepym oczy, wyprowadził więźniów z zamknięcia, z więzienia tych, którzy siedzą w ciemności*” (Iz 42.1.6-7, por. 49.6-7; 53.1,10-12; 61.1; Dn 9.25-26).

Podobnie też mówią psalmy, które rozróżniają Boga i Jego Pomazańca (Ps 2.2,4-8; 110.1-4).

Czy Jezus nie został nazwany Bogiem w Ewangelii Jana (J 1.1,18)?

Został, to prawda, lecz nie w sensie absolutnym. Przypomnijmy, że już w Pismach hebrajskich określenie *elohim* odnosiło się zarówno do Boga, jak i aniołów oraz ludzi. Na przykład, w hebrajskim tekście Biblii zostali tak nazwani: Abraham (Rdz 23.6), Mojżesz (Wj 7.1), sędziowie Izraela (Wj 22.28) oraz synowie Najwyższego (Ps 8.6; 97.7, por. z Hbr 1.6; 2.7). W jednym z psalmów czytamy:

„*Bóg wstaje w zgromadzeniu Bożym, pośród bogów sprawuje sąd. Jak długo sędzić będziecie niesprawiedliwie i stawać po stronie bezbożnych (...). Rzekłem: Wyście bogami i wy wszyscy jesteście synami Najwyższego*” (Ps 82.1,6).

I na ten też fakt zwrócił uwagę Jezus, gdy bronił się przed stawianymi Mu zarzutami bluźnierstwa. Powiedział:

„*Czyż w zakonie waszym nie jest napisane: Ja rzekłem: Bogami jesteście? Jeśli nazwał bogami tych, których doszło słowo Boże (a Pismo nie może być naruszone), do mnie, którego Ojciec poświęcił i posłał na świat, wy mówicie: Bluźnisz, dlatego, że powiedziałem: Jestem Synem Bożym?*” (J 10.34-36).

Nie tylko zresztą w języku hebrajskim słowo „Bóg” ma wiele znaczeń. Dotyczy to również języka greckiego, na co też zwraca uwagę ks. **Henryk Pietras**, który pisze:

„*Sam termin «Bóg», nie był zresztą jednoznaczny, ani w Biblii, ani w potocznym języku greckim. W Nowym Testamencie znaczenie tego słowa było determinowane rodzajnikiem. W J 1.1 «Bóg» w sensie Boga Ojca występuje z rodzajnikiem (ho theos), a na określenie Słowa, które było Bogiem – bez rodzajnika (theos). Użycie słowa «Bóg» dla kogoś innego niż Bóg Najwyższy, nie było więc czymś nadzwyczajnym, co przeczyłoby monoteizmowi i stawiałoby tego kogoś na równym z Bogiem poziomie. Dlatego też Filon Aleksandryjski może powiedzieć, że stworzony przez Boga Logos jest Bogiem, ale tylko jakby relatywnie, dla nas niedoskonałych, nie w sensie absolutnym (...). Przy względności i wieloznaczności słowa «Bóg», określenie nim Syna Bożego nie musiało jeszcze oznaczać zrównania Go z Ojcem, ani zakładać współwieczności Ojca i Syna*” („Trójca Święta

